

DVI: Par Informācijas sabiedrības pakalpojumu likuma un Vispārīgās datu aizsardzības regulas mijiedarbību

Publicēts: 25.02.2021.

Jaunami

Ziņas

Datu valsts inspekcija (turpmāk – Inspekcija) regulāri saņem sūdzības par dažādu preču un pakalpojumu izplatīšanas nolūkā sūtītiem paziņojumiem, gan ar elektroniskā pasta, gan arī īsziņu starpniecību. Tāpat Inspekcija saņem lūgumus no tirgus dalībniekiem par skaidrojuma sniegšanu attiecībā uz mārketinga paziņojumu izplatīšanai piemērojamo tiesisko ietvaru. Arī Inspekcijas veiktās pārbaudes ir atklājušas, ka dažādu uzņēmumu piemērotā prakse un tiesību aktu interpretācija nav vienāda.

Līdz ar to Inspekcija nolūkā skaidrot tāda ar elektroniskā pasta vai īsziņas starpniecību izplatīta paziņojuma, kas paredzēts tiešai vai netiešai preču vai pakalpojumu reklamēšanai vai arī komersanta, organizācijas vai personas, kas veic komercdarbību, saimniecisku darbību vai reglamentēto profesionālo darbību tēla reklamēšanai (komerciāls paziņojums), nosūtīšanai piemērojamo tiesisko ietvaru, sniedz šādu viedokli. Skaidrojums neattiecas uz informāciju, kas dod iespēju tieši piekļūt vispārējai informācijai par pakalpojuma sniedzēju un tā darbību .

Komerčiālu paziņojumu sūtīšanas kārtību nosaka Informācijas sabiedrības pakalpojumu likuma (turpmāk – ISPL)9.pants, kurā atrunāta kārtība komerčiālu paziņojumu sūtīšanai. Vienlaikus Inspekcija ņem vērā, ka komerčiālu paziņojumu sūtīšana identificētām vai identificējamām personām nav iespējama bez personas datu apstrādes, kas ietilpst Vispārīgā datu aizsardzības regulas^[1] (turpmāk - Regula) materiālajā tvērumā.

Saskaņā ar Regulas 173.apsvērumā norādīto Regula jāpiemēro visiem jautājumiem saistībā ar pamattiesību un pamatbrīvību aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, kuriem nav piemērojami konkrētie pienākumi ar tādu pašu mērķi, kā noteikts

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/58/EK (2002.gada 12.jūlijs) par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē (direktīva par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju) (turpmāk – direktīva 2002/58/EK), tostarp pārziņa pienākumiem un fizisku personu tiesībām. Direktīva 2002/58/EK Latvijā transponēta ar ISPL.

Ievērojot minēto, ISPL ir speciālais normatīvais akts, kas piemērojams attiecībā uz direktīvas 2002/58/EK tvērumā veiktu personas datu apstrādi.

Līdz ar to, vērtējot komerciālu paziņojumu sūtīšanas tiesisko ietvaru, ir nepieciešams vienlaikus ņemt vērā divus normatīvos aktus – ISPL, kas uzskatāms par speciālo tiesību aktu attiecībā tieši uz komerciālu paziņojumu sūtīšanu, un Regulu, kuras materiālajā tvērumā ietilpst personas datu apstrāde, apstrādājot personas datus, kas tiek izmantoti komerciālu paziņojumu sūtīšanai atbilstoši ISPL. Papildus iepriekš minētajam Inspekcija informē, ka ISPL izmantotajam jēdzienam *lietotāja vai abonenta piekrišana*, ir tāda pati nozīme, kāda tā ir jēdzienam *piekrišana*, atbilstoši Regulai.

Inspekcija atgādina, ka atbilstoši Regulai likumīga būs tikai Regulas 5.pantā noteiktajiem personas datu apstrādes principiem atbilstoša personas datu apstrāde, tai skaitā nodrošinot, ka tiek apstrādāti tikai tādi dati, kuru apstrādei pārzinim (personai, kas uzdod komerciālo paziņojumu sūtīšanu) ir Regulas 6.panta 1.punktam atbilstošs tiesiskais pamats. Ievērojot to, ka personas datu ievākšana vēlāku komerciālu paziņojumu sūtīšanai tiek veikta, ar nolūku īstenot darbību, kuras veikšana noteikta speciālajā tiesību aktā (ISPL), arī vērtējot Regulas tiesiskā pamata piemērošanu, jāņem vērā ISPL noteiktais speciālais regulējums attiecībā uz komerciālu paziņojumu sūtīšanu.

Ņemot vērā minēto, attiecībā uz personas datu apstrādi (iegūšanu, glabāšanu, saziņu u.c.) nolūkā izmantot tos komercpaziņojuma sūtīšanai iespējamās divas savstarpēji nošķiramas situācijas, kurām piemērojami dažādi Regulā noteiktie tiesiskie pamati

1. Regulas 6.panta 1.punkta f) apakšpunkta (pārziņa leģitīmo interešu ievērošana) piemērošanaklienta elektroniskā pasta adreses apstrādei, sūtot paziņojumus, ja tie atbilst ISPL 9.panta otrajā daļā noteiktajām pazīmēm^[2];

2. Regulas 6.panta 1.punkta a) apakšpunkta (piekrišana) piemērošana visiem pārējiem komerciālo paziņojumu sūtīšanas gadījumiem (tai skaitā izziņu nosūtīšana).

Saņemot informāciju par iespējamu nelikumīgu komerciālo paziņojumu sūtīšanu, Inspekcijai ir tiesības pārbaudīt arī adrešu saraksta, kas izmantots komerciāla paziņojuma sūtīšanai, izveides tiesisko pamatu atbilstoši Regulai.

^[1] Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46 EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula)

^[2] Kumulatīvas pazīmes:

- 1) komerciālie paziņojumi tiek sūtīti par līdzīgām pakalpojuma sniedzēja precēm vai pakalpojumiem;
- 2) pakalpojuma saņēmējs jau sākotnēji nav iebildis par turpmāku elektroniskā pasta adreses izmantošanu;
- 3) pakalpojuma saņēmējam katrā turpmākajā komerciālā paziņojuma saņemšanas brīdī tiek dota nepārprotama bezmaksas iespēja (iesniedzot iesniegumu vai nosūtot paziņojumu elektroniski) atteikties no turpmākas elektroniskā pasta adreses izmantošanas.

<https://www.dvi.gov.lv/lv/dvi-par-informacijas-sabiedribas-pakalpojumu-likuma-un-visparigas-datu-aizsardzibas-regulas-mijiedarbibu>